

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

mellett működő

Állandó Választottbíróság

ELJÁRÁSI SZABÁLYZATA

VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI DÍJSZABÁLYZATA

**Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett szervezett
Állandó Választottbíróság Eljárási Szabályzata**

MINTAKLAUZULA:

"A választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény 59.§ (2) bekezdésének hatálya alá tartozó jogvita eldöntésére, amely a jelen szerződésből vagy azzal összefüggésben, annak létrejöttével, módosításával, teljesítésével, megszegésével, megszűnésével, érvényességével vagy értelmezésével kapcsolatban keletkezik, a felek alávetik magukat a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett szervezett Állandó Választottbíróság (a továbbiakban: Választottbíróság) kizárólagos döntésének azzal, hogy a Választottbíróság a saját Eljárási Szabályzata szerint jár el."

A felek a fenti klauzulát a Választottbíróságra kiterjedő hatállyal az alábbiakkal egészíthetik ki:

- a) az eljáró választottbíró(k) száma.....(egy, három).
- b) az eljárás során a gyorsított eljárásról szóló alszabályzat szabályait kell alkalmazni
- c) választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény (a továbbiakban: választottbíráskodásról szóló törvény) 56. §ában foglaltak szerint a jogutódlással kapcsolatos nyilatkozat.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § A Választottbíróságról és annak hatásköréről

(1) Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (a továbbiakban: Kamara) mellett szervezett Állandó Választottbíróság a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Kamarai Törvény) 32. §-a alapján, annak szervezetén belül került felállításra; működési rendjét a választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény (a továbbiakban: Vbt.), a Kamara Alapszabálya, valamint Szervezeti és Működési Szabályzata, továbbá ezen eljárási szabályzat (a továbbiakban: Eljárási Szabályzat) állapítja meg.

(2) A választottbíráskodásról szóló 59. § (2) bekezdése értelmében a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló törvény, valamint a termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló jogügyletek feltárásáról és megakadályozásáról szóló törvény rendelkezései szerint, az ott meghatározott ügyekben az agrárkamara által működtetett választottbíróság, illetve az eljárási szabályzatuk szerint megalakított választottbírósági tanács jár el.

2. § A Választottbírósági szerződés érvényességéről

(1) A választottbírósági szerződés kizárólag írásbeli formában érvényes.

(2) A választottbírósági szerződést írásban megkötöttnek kell tekinteni akkor is, ha a választottbíróság elé utalásra irányuló nyilatkozatában vagy kereseti kérelme előadásában a

fél állítja a választottbírói szerződés létét, és a másik fél azt nem vitatja. Írásban megkötött választottbírói szerződésnek minősül az írásban megkötött szerződésben választottbírói kikötést tartalmazó dokumentumra való hivatkozás, feltéve, hogy az abban foglalt kikötés a szerződés részét alkotja.

(3) Hacsak a felek kifejezetten másképp nem állapodnak meg, a felek a Választottbírói hatáskörének kikötésével az Eljárási Szabályzatot – mint a saját megállapodásukat az eljárás lefolytatásának kereteire – magukra nézve kötelezőnek fogadják el.

3. § A hatásköri kifogásról

(1) A Választottbírói hatáskörét érintő minden kifogást legkésőbb a védekezés előterjesztésével egyidejűleg kell megtenni. Az a tény, hogy a fél választottbírói jelölt nem zárja el őt attól, hogy legkésőbb az érdemi védekezés előterjesztésével egyidejűleg a Választottbírói hatáskörével kapcsolatos kifogást terjesszen elő.

(2) A Választottbírói hatáskörét érintő kifogást az eljáró tanács (eljáró egyesbíró) befogadhat később is, ha a kifogás késedelmét igazoltnak tekinti. Nincs helye igazolási kérelemnek

a) az első tárgyalást követően akkor, ha a fél legkésőbb az első tárgyaláson a választottbírói hatáskörével kapcsolatos kifogását nem adja elő,

b) ha a fél jogi képviselővel jár el, és írásbeli beadványában az ügy érdemére vonatkozó előadást tett anélkül, hogy a választottbírói hatáskörét kifogásolta volna.

(3) A Választottbírói hatásköre ellen benyújtott hatásköri kifogásokat általában előzetes kérdésként külön bírálja el. A Választottbírói azonban jogosult arra is, hogy az eljárást lefolytassa és a kifogás felől csak az ügyet eldöntő határozatában rendelkezék.

(4) Nem áll ellentétben a Választottbírói hatáskörének kikötésével és nem jelent arról való lemondást, ha valamelyik fél előzetes bizonyítás, ideiglenes vagy biztosítási intézkedés elrendelése, okirat végrehajtási záradékkal ellátása, vagy biztosíték adása iránti kérelme végett a rendes bírósághoz fordul. Ilyen kérelem benyújtásáról, illetve a kérelem alapján hozott határozatokról a fél köteles a Választottbírói határozatát haladéktalanul tájékoztatni.

II. A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁG SZERVEZETE

4. § A Választottbírói szervezet

(1) A Választottbírói

a) választottbírói testületből (a továbbiakban: Választottbírói Testület),

b) elnökből (a továbbiakban: Választottbírói Elnöke),

c) elnökhelyettesekből,

d) elnökségből (a továbbiakban: Választottbírói Elnöksége),

e) titkárságból (a továbbiakban: Titkárság)

áll.

(2) A Választottbírói működésének személyi és tárgyi feltételeit a Kamara országos ügyintéző szervezete biztosítja.

(3) A Választottbíróság működési költségeit – ide nem értve a választottbírói honoráriumot, annak közterheit, valamint az eljárási szabályzat alapján a feleket terhelő költségeket – a Kamara saját költségvetéséből kell biztosítani.

5. § A Választottbírói Testület

(1) A Választottbírói Testület a választottbírói névjegyzékben szereplő személyek önkormányzati feladatokat is ellátó testülete.

(2) A Választottbírói Testület jogosítványait összbírói értekezlet keretében gyakorolja.

(3) A Választottbíróság Elnöke egyben a Választottbírói Testület elnöke.

(4) A Választottbírói Testület

- a) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyet az Eljárási Szabályzat hatáskörébe utal,
- b) véleményt nyilvánít minden olyan kérdésben, amelyet a Választottbíróság Elnöksége a Választottbírói Testület napirendjére javasol,
- c) a Kamara országos ügyvezető elnöksége felé javaslatot tesz a választottbírói névjegyzékbe való felvételre,
- e) szükség szerint iránymutatást fogalmaz meg a Választottbíróság által hozott határozatok jogegységének biztosítása érdekében.

(5) A Választottbírói Testület ülését a Választottbíróság Elnöke hívja össze és tesz javaslatot napirendjére. A Választottbíróság Elnöke a Választottbírói Testület ülésének meghívóját 8 (nyolc) nappal az ülés napja előtt küldi meg a választottbírói névjegyzékben szereplő, valamint a Választottbírói Testület ülésére meghívott egyéb személyeknek. Különösen indokolt esetben a Választottbíróság Elnöke a határidőt lerövidítheti.

(6) A Választottbírói Testület ülését legkésőbb a kezdeményezés kézhezvételét követő öt napon belül az általános szabályok szerint – nyolc napos időközzel – össze kell hívni akkor, ha az ok, a cél és a napirendi javaslatok megjelölésével azt írásban legalább négy, a választottbírói névjegyzékben szereplő személy a Választottbíróság Elnökénél kezdeményezi. Amennyiben a Választottbíróság Elnöke a Választottbírói Testület összehívására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, úgy azt bármely, a testületi ülés megtartását kezdeményező, a választottbírói névjegyzékben szereplő személy összehívhatja.

(7) A Választottbírói Testület ülését a Választottbíróság Elnöke, akadályoztatása esetén az általános elnökhelyettes, együttes akadályoztatásuk esetén bármely elnökhelyettes vezeti.

(8) A Választottbírói Testület ülésén a Kamara országos elnöke állandó meghívottként tanácskozási joggal vesz részt.

(9) A Választottbírói Testület határozatképes, ha a választottbírói névjegyzékben szereplő személyek több mint a fele jelen van.

(10) Amennyiben az Eljárási Szabályzat eltérően nem rendelkezik, a Választottbírói Testület határozatait a jelenlevők többségének szavazatával hozza.

(11) Amennyiben az Eljárási Szabályzat eltérően nem rendelkezik, a Választottbírói Testület döntéseit nyílt szavazással hozza.

(12) A Választottbírói Testület üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyet az ülést levezető elnök és egy testületi tag, vagy az ülésen megválasztott jegyzőkönyvvezető hitelesítenek.

6. § A Választottbíróóság Elnöke

(1) A Választottbíróóság Elnökét a választottbírói névjegyzékben szereplő személyek közül a Kamara elnöke javaslatára a Választottbírói Testület nyílt szavazással, öt évre választja meg. A Választottbírói Testület bármely tagjának kezdeményezésére a Választottbíróóság Elnöke személyéről titkos szavazást kell tartani.

(2) A Választottbíróóság Elnökének mandátuma megszűnik:

- a) megválasztásának időtartama lejártával,
- b) halálával,
- c) lemondásával,
- d) visszahívásával,

(3) A Választottbíróóság Elnöke e tisztségéből a Választottbírói Testület tagjai több mint felének, valamint a Kamara országos elnökének együttes írásbeli kezdeményezésére, a Választottbírói Testület összes tagja kétharmadának titkos szavazással meghozott döntésével hívható vissza. A határozatképesség megállapításánál a Választottbíróóság Elnökét figyelmen kívül kell hagyni.

(4) A Választottbíróóság Elnöke a Választottbírói Testület felé tett írásbeli nyilatkozatával mondhat le. Ebben az esetben a Választottbírói Testület ülését a Választottbírói Testület bármely tagja összehívhatja.

(5) A Választottbíróóság Elnöke:

- a) képviseli a Választottbíróóságot,
- b) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket az Eljárási Szabályzat hatáskörébe utal.

(6) A Választottbíróóság Elnöke a névjegyzékben szereplő többi választottbíróval azonos módon és feltételekkel választható az eljáró tanács elnökének vagy választottbírójának. Ilyenkor azonban - a konkrét ügyel összefüggésben - nem láthatja el az Eljárási Szabályzatból reá háruló feladatokat és nem gyakorolhatja a Választottbíróóság Elnökeként őt megillető jogosítványait. Ha az elnöki jogosítványok gyakorlásának szükségessége mégis felmerülne, a Választottbíróóság Elnöke helyett ilyen esetekben a Választottbíróóság általános elnökhelyettese, akadályoztatása esetén a Választottbíróóság joggyakorlat elemzéséért felelős elnökhelyettese jár el.

(7) A Választottbíróóság Elnökére eső választottbírói honorárium a Kamara saját bevétele.

7. § A Választottbíróóság elnökhelyettesei

(1) A Választottbírói Testület a Választottbíróóság Elnöke javaslatára nyílt szavazással öt évre legfeljebb három elnökhelyettest választ. A Választottbírói Testület bármely tagja további elnökhelyettesek megválasztására tehet javaslatot.

(2) Az elnökhelyettes mandátuma megszűnésére a Választottbíróság Elnökére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) A Választottbíróság elnökhelyettesei közötti munkamegosztás és helyettesítés rendjét a Választottbíróság Elnöke állapítja meg azzal, hogy egyidejűleg ki kell jelölnie az általános elnökhelyettes személyét, továbbá a joggyakorlat elemzéséért felelős elnökhelyettes személyét is.

(4) A Választottbíróság általános elnökhelyettese:

- a) a Választottbíróság Elnökét annak akadályoztatása esetén helyettesíti, továbbá
- b) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyek ellátását az Eljárási Szabályzat a hatáskörébe utal.

(5) A Választottbíróság joggyakorlat elemzéséért felelős elnökhelyettese a Választottbíróság által hozott valamennyi határozat elemzésével előterjesztést készít a Választottbírői Testület elé iránymutatás megfogalmazására az egységes joggyakorlat biztosítása érdekében, továbbá a Választottbíróság elnöke, és általános elnökhelyettese együttes akadályoztatása esetén helyettesíti a Választottbíróság Elnökét.

8. § A Választottbíróság Elnöksége

(1) A Választottbíróság elnökségének tagjai:

- a) a Választottbíróság Elnöke,
- b) a Választottbíróság elnökhelyettesei
- c) a Választottbírői Testület által tagjai közül öt évre megválasztott további legfeljebb hat, a választottbírői névjegyzékben szereplő személy.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti elnökségi tag megválasztására a választottbírői névjegyzékben szereplő bármely személy javaslatot tehet.

(3) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti elnökségi tag megválasztásáról a Választottbírői Testület nyílt szavazással határoz.

(4) Az (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti elnökségi tag mandátuma megszűnésére a Választottbíróság elnökére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(5) A Választottbíróság Elnöksége

- a) segíti a Választottbíróság Elnökének munkáját,
- b) a Választottbíróság által tárgyalta egyedi jogvita kivételével állást foglalhat a Választottbíróság működését érintő minden ügyben,
- c) a Kamara elnökének felkérésére jogi szakmai álláspontot alakít ki,
- d) a Választottbíróság Elnöke útján évente egy alkalommal tájékoztatja a Kamara országos ügyvezető elnökségét a Választottbíróság működéséről, ítélkezési gyakorlatáról,
- e) véleményt nyilvánít a Választottbíróság költségvetéséről,
- f) a javaslatot tesz az Eljárási Szabályzat megalkotására, módosítására
- g) ajánlásokat dolgoz ki az alkalmazandó bírság összegére.

(6) A Választottbíróság Elnöksége működési rendjét maga alakítja ki.

9. § A választottbírók

(1) A választottbíró az országos küldöttgyűlés legalább 10 évi szakmai gyakorlattal rendelkező, a választottbíróvási jogviták elbírálásához szükséges magas fokú jogi, gazdasági, vagy szakmai ismeretekkel rendelkező személyek közül titkos szavazással öt évre választja meg.

(2) A Kamara Alapszabálya VII. Fejezet 07. pontjában foglaltak alapján megválasztott választottbíró csak az alábbi nyilatkozat megtételét követően járhat el választottbíróként:

„Alulírott .....nyilatkozom, hogy a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett működő Állandó Választottbíróvási választottbíróként függetlenül és pártatlanul járok el, tudomásul veszem, hogy a választottbíróvási eljárás során a feleket nem képviselhetem, a választottbíróvási eljárás tárgyát képező ügyben utasítást nem fogadok el, továbbá a választottbírói tevékenységem során tudomásomra jutott titkot annak megszűnése után is megtartom.”

(3) A választottbírók egyenlők, kötelezettségeik teljesítése során függetlenek, pártatlanok, nem képviselői a feleknek. Eljárásuk során utasítást nem fogadhatnak el, teljes titoktartásra kötelezettek, teendőik ellátása során tudomásukra jutott titkot mind az eljárás során, mind az eljárás befejezése után is kötelesek megőrizni, továbbá sem a folyamatban levő, sem pedig a befejezett ügyekről semmilyen felvilágosítást nem adhatnak, nyilatkozatot sem tehetnek.

(4) A választottbírói tisztség megszűnik:

- a) a választottbíró halálával,
- b) lemondással,
- c) visszahívással,
- d) közügyektől eltiltással.

(5) A választottbíró e tisztségéről a Választottbíróvási elnökségéhez címzett nyilatkozattal mondhat le.

(6) A választottbíró országos küldöttgyűlés általi visszahívásáról szóló javaslatról a Választottbírói Testület tagjai több mint a felének írásbeli kezdeményezésére a Választottbírói Testület az összes tagja kétharmadának titkos szavazással hozott határozatával dönt. Az érintett választottbíró a határozatképesség és a szavazási arány meghatározásakor figyelmen kívül kell hagyni.

(7) A Választottbíróvási – az ügyfelek tájékoztatása céljából – a Kamara internetes honlapján választottbírói névjegyzéket készít és tesz közzé.

(9) A választottbírói névjegyzékben fel kell tüntetni a választottbírók családi és utónevét, foglalkozását, képzettségét, tudományos fokozatát, szakterületeiket.

10. § A Titkárság

(1) A Titkárság ellátja a Választottbíróvási ügyvitelét – ide értve a beérkezett iratok iktatását, valamint irattározását is – é és az Eljárási Szabályzat szerinti egyéb teendőket.

(2) A Titkárság munkáját a Választottbíróvási Elnöke irányítja.

III. A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

Általános rendelkezések

11. § A Választottbíróság székhelye és a tárgyalások helye;

(1) A Választottbíróság székhelye: Budapesten, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara székhelyén.

(2) A tárgyalások helye: Budapest, a Választottbíróság tárgyalóterme(i). Az eljáró tanács szükség esetén, továbbá szemle megtartásakor, vagy a felek együttes kérésére – valamint az eljárási többletköltség megfizetése esetén – más alkalmas helyen is tarthat tárgyalást.

(3) A felek eltérő megállapodása hiányában választottbírósági eljárásban az eljárás nyelve magyar. A beadványokat magyar nyelven kell benyújtani.

(4) A tárgyalásról felvett jegyzőkönyv, valamint az eljárás során hozott határozatok magyar nyelven készülnek. A Választottbíróság a felekkel magyar nyelven tartja a kapcsolatot.

(5) A fél kérésére a Választottbíróság gondoskodik tolmács, illetve fordító igénybevételéről. A tolmács és a fordító költségeit az a fél köteles a Választottbíróság felhívására előlegezni, amelyik fél a tolmács, illetve fordító igénybevételét kezdeményezte.

(6) A felek közös kérelmére az eljárás nyelve a magyartól eltérő lehet, ha a Választottbírói Testületből olyan bírók kiválasztására kerül sor, akik az adott nyelven történő eljárás lefolytatását és ítélethozatalt vállalják, vagy egyébként a felek vállalják a tolmácsolás költségeit. Az eljárást lezáró határozatot ugyanakkor ebben az esetben is magyar nyelven kell meghozni.

12. § Beadványok

(1) A választottbírósági eljárás megindításával és lefolytatásával kapcsolatos valamennyi beadványt annyi példányban kell benyújtani, hogy az ellenérdekű félnek (feleknek), illetve beavatkozónak, minden választottbírónak és a Választottbíróság titkárságának jusson egy-egy példány. A beadványokat (mellékleteikkel együtt) elektronikus úton is meg kell küldeni – ez alól csak a jogi képviselő nélkül eljáró fél kaphat felmentést, különösen indokolt esetben, mely kérelemről az eljáró tanács (egyesbíró) dönt.

(2) A felek kötelesek a Választottbírósághoz benyújtott beadványaikat egyidejűleg a többi félnek is, az elküldést bizonyító módon (pl. tértivevénnel), valamint elektronikus úton is megküldeni.

(3) Az eljáró tanács (egyesbíró) döntése esetén az idegen nyelven benyújtott beadványokhoz mellékelni kell annak az eljáró tanács (egyesbíró) által meghatározott szintű hiteles magyar nyelvű fordítását is.

13. § A választottbírósági eljárás időtartama

A Választottbíróság az eljárást lehetőség szerint az eljáró tanács megalakulásától számított hat hónapon belül befejezi.

14. § Az iratok megküldése és kézbesítése

(1) A beadványokat és az ügy iratait a feleknek a Titkárság, vagy az eljáró egyesbíró – tanács esetén az eljáró választottbírók bármelyike – küldi meg, a felek által megjelölt kézbesítési címre. Amennyiben a beadványok, illetve az ügy iratainak kézbesítésére nem a titkárság útján került sor, az így keletkezett iratokat az eljárás befejezését követően irattározás céljából haladéktalanul el kell juttatni a Titkárság részére.

(2) A keresetlevelet, a válasziratot, az idézést, az egyéb érdemi peres iratokat, a Választottbíróság határozatait a Titkárság tértivevényes ajánlott levéllel küldi meg.

(3) Az eljáró választottbíró az első tárgyaláson, vagy azt megelőzően írásban felhívást intézhet a felekhez, akik megállapodhatnak abban egymással, és a Választottbírósággal, hogy a Választottbíróság és a felek jogosultak az irataikat – kivéve a Választottbíróság ítéletét vagy eljárás megszüntető határozatát – e-mail útján megküldeni, azzal, hogy a Választottbíróság jogosult ilyen megállapodás létrejötte esetén is bármikor előírni a feleknek, hogy egy-egy konkrét esetben vagy a továbbiakban általában az adott ügyben hatályos iratküldés csak papír alapon történhet. A felek ettől függetlenül egyébként is bármikor jogosultak irataikat papír alapon egymásnak és a választottbíróságnak megküldeni, ami minden esetben helyettesíti ezek e-mail útján való megküldését.

(4) A felek (3) bekezdésben rögzített megállapodása hiányában, a (2) bekezdésben szereplő iratokat ide nem értve, más iratokat ajánlott levéllel, értesítéseket és közléseket pedig távirat, telefax vagy e-mail útján is továbbíthat a Titkárság, vagy az eljáró választottbíró.

(5) Az elektronikus úton keletkezett iratok másolatát az ügy papír alapú egyéb dokumentumaival együtt kell kezelni.

(6) Elismervény ellenében a jelen §-ban említett iratok bármelyike személyesen is kézbesíthető a félnek.

(7) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, bármely írásbeli közlést azon a napon kell átvettnek tekinteni, amikor

- a) azt a címzettnek személyesen átadták, vagy
- b) azt a székhelyre, telephelyre vagy lakóhelyre (a továbbiakban együtt: székhelyre), szokásos tartózkodási helyre vagy postai címere kézbesítették.

(8) Ha az írásbeli közlés (6) bekezdés szerinti átvétele észszerű utánjárás ellenére sem állapítható meg, azt a felek eltérő megállapodásának hiányában akkor is átvettnek kell tekinteni, ha ajánlott levélben vagy bármilyen, a kézbesítés megkísérlését bizonyító módon a címzett utolsó ismert üzletviteli helyére, lakóhelyére, szokásos tartózkodási helyére vagy postai címére elküldték. Az írásbeli közlést belföldi címzett esetében az elküldéstől számított nyolcadik napon, külföldi címzett esetében a tizenötödik napon kell átvettnek tekinteni.

15. § Választottbírósági díjak és költségek

A választottbíróági díjak kiszámítása, előlegezése és megosztása, valamint a választottbíróági költségek megtérítése a választottbíróági díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló Szabályzat szerint történik, amely a jelen Eljárási Szabályzat része.

16. § A felek képviselete

(1) A felek a választottbíróági eljárásban személyesen, törvényes képviselőjük vagy meghatalmazott jogi képviselőik útján vehetnek részt.

(2) A fél saját belátása szerint választja meg Magyarországon jogi képviseleti tevékenység ellátására jogosult képviselőjét.

(3) A Választottbíróóság által közzétett névjegyzékben szereplő választottbírók az ezen intézmény előtt folyó eljárásban jogi képviseletet nem láthatnak el.

(4) Volt választottbíró választottbírói tisztsége megszűnésétől számított hat hónapon belül a Választottbíróóság előtt jogi képviseletet nem láthat el.

17. § Az alkalmazandó jog

(1) A felek eltérő megállapodása hiányában az eljáró tanács, illetve az egyesbíró (a továbbiakban: az eljáró tanács) a magyar anyagi jog alapján jár el. Az eljárás során magyar jognak kell tekinteni a Magyarországon közvetlenül és kötelezően alkalmazandó közösségi jogi aktust is.

(2) Az eljáró tanács méltányosság alapján (*ex aequo et bono*) vagy baráti közvetítőként (*amiable compositeur*) csak akkor dönthet, ha a felek erre kifejezetten felhatalmazták.

(3) Az eljáró tanács határozatát minden esetben a jogvita alapjául szolgáló szerződés kikötéseivel összhangban és a szerződésre alkalmazandó jogszabályok és kereskedelmi szokások, valamint a Kamara Etikai Szabályzatában foglaltak figyelembevételével hozza meg.

(4) Amennyiben az eljárás során bármelyik fél a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény(Pp.) 5.§-ában foglaltak szerinti jóhiszeműség elvét sértő magatartást tanúsít, az eljáró tanács a felet a Pp. 160.§-a szerinti bírsággal sújthatja.

18. § Ideiglenes intézkedés és előzetes intézkedés

(1) Az eljáró tanács bármelyik fél kérelmére végzésben ideiglenes intézkedést hozhat.

(2) Az ideiglenes intézkedéssel a vitát lezáró ítéletet megelőzően a választottbíróági tanács utasítja a felet, hogy

a) a vita lezárásáig tartson fenn vagy állítson helyre valamely állapotot;

b) tegyen meg intézkedéseket annak megelőzése érdekében, vagy tartózkodjon olyan intézkedésektől, amelyek valószínűsíthetően azzal az eredménnyel járnának, hogy kár, közvetlenül fenyegető kárveszély vagy a választottbíróági eljárás kimenetelének befolyásolása következne be;

c) intézkedjen, hogy a választottbíróági ítélet kielégítési alapjául szolgáló eszközök rendelkezésre álljanak, vagy nyújtson azok értékének megfelelő fedezetet; vagy

d) őrizze meg azt a bizonyítékot, amelynek a vita eldöntése során jelentősége lehet.

(3) A (2) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti esetben az ideiglenes intézkedést kérő félnek valószínűsítíenie kell,

a) hogy az intézkedés hiányában a választottbíróság által megítélt kártérítéssel nem kiküszöbölhető hátrány következik be, ami meghaladja azt a hátrányt, amelyet az intézkedés meghozatala esetén az intézkedéssel érintett fél feltételezhetően elszenved, valamint

b) hogy a kérelmező fél követelése érdemben sikerre fog vezetni. Ennek a lehetőségnek a mérlegelése a választottbírósági tanácsot bármely későbbi mérlegelése során nem köti.

(4) A fél az ideiglenes intézkedés iránti kérelemmel együtt indítványozhatja, hogy a másik felet előzetes intézkedéssel kötelezzék annak érdekében, hogy a kért ideiglenes intézkedés célja ne lehetetlenüljön el.

(5) Az eljáró tanács előzetes intézkedést akkor hozhat, ha úgy ítéli meg, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek a kérelmezett féllel való közlése azzal a kockázattal jár, hogy az ideiglenes intézkedés célja ellehetetlenül.

(6) Az előzetes intézkedés a meghozatalától számított húsz nap elteltével hatályát veszti.

(7) A választottbírósági tanács ideiglenes intézkedésbe foglalhatja és abban módosíthatja az előzetes intézkedését, miután az ellenfél arról értesült és álláspontját előterjeszthette.

(8) Az ideiglenes intézkedésre és előzetes intézkedésre vonatkozó kötelező szabályokat a Vbt. rendelkezéseinek megfelelően kell alkalmazni.

19. § A Választottbíróság határozatának bizalmas kezelése

(1) A Választottbíróság a folyamatban levő eljárásokról és meghozott határozatairól, vagy azok tartalmáról tájékoztatást, ismertetést nem adhat.

(2) A felek a Választottbíróság hatáskörének kikötésével kötelezettséget vállalnak arra, hogy az e §-ban előírtakat a maguk részéről is betartják és betartatják.

20. § Lemondás a szabályzat megsértése miatti panaszjogról

Azt a felet, aki tudja, hogy a jelen Eljárási Szabályzat vagy a választottbírósági szerződés vagy a választottbíráskodásról szóló törvény valamely, a felek eltérő megállapodását engedő rendelkezését nem tartották be és az eljárásban továbbra is részt vesz anélkül, hogy ezen rendelkezéstől való eltérés miatti tiltakozását haladéktalanul bejelentené, vagy ha arra határidőt szabtak, e határidőn belül bejelentené, úgy kell tekinteni, mint aki a tiltakozási jogáról lemondott.

Az eljárásra vonatkozó különös rendelkezések

21. § Az eljáró tanács megalakítása; az egyesbíró

(1) A Választottbíróság általában három tagú tanácsban jár el, amelybe mindegyik fél jelöl egy-egy választottbíró a választottbírói névjegyzéken szereplő személyek közül. A fél kérheti, hogy helyette a Választottbíróság Elnöke jelöljön választottbíró.

(2) A felek által, vagy a Választottbíróság Elnöke által kijelölt választottbírók megválasztják a névjegyzékben szereplő jogi végzettséggel rendelkező választottbírók közül az eljáró tanács elnökét. Ettől kezdve az eljáró tanács megalakulnak tekinthető.

(3) A felek közös kérelmére, vagy ha a felek a választottbírósági szerződésben így állapodtak meg a Választottbíróság egyesbíróként jár el. Egyesbíróként csak jogi végzettséggel rendelkező választottbíró járhat el. Az eljáró egyesbíró eljárési jogosítványai megegyeznek a három tagú tanács eljárési jogosítványaival; az eljáró egyesbíró eljárására az eljáró tanácsra, illetve a tanács elnökére az Eljárési Szabályzatban meghatározott rendelkezések megfelelően alkalmazandóak akkor is, ha azt az Eljárési Szabályzat külön nem nevesíti. Az eljáró egyesbíró kiválasztásának vagy kijelölésének időpontjától kezdve az eljáró egyesbíró az eljáró tanács megalakulásának időpontjától az Eljárési Szabályzat rendelkezései szerint beálló jogosítványokat megfelelően gyakorolhatja.

(4) Az eljáró tanács megalakulásától kezdve a választottbírósági eljárás lefolytatásához szükséges intézkedéseket az eljáró tanács teszi meg, ehhez a Titkárság segítségét veheti igénybe.

(5) Az eljáró tanács megalakulásáról és összetételéről a Titkárság haladéktalanul értesíti a feleket.

(6) Az eljáró tanács elnöke – hacsak a felek ezt kifejezetten ki nem zártak – jogosult saját hatáskörében megtenni a jogvita érdemi eldöntését nem befolyásoló pervezetési intézkedéseket (pl. periratok benyújtására megállapított határidő ésszerű módosítása, a mulasztó fél, vagy felek felhívása eljárásbeli kötelezettségeik teljesítésére).

22. § Az eljárás módja

(1) Az eljáró tanács a választottbíráskodásról szóló törvény kötelezően alkalmazandó rendelkezéseivel nem szabályozott kérdésekben az eljárást a jelen Eljárési Szabályzatban foglalt rendelkezések szerint, illetve gyorsított eljárás esetén a gyorsított eljárásra vonatkozó alszabályzatban szabályozott eltérések figyelembevételével folytatja le. A választottbíráskodásról szóló törvény kötelezően alkalmazandó rendelkezéseiben és az Eljárési Szabályzatban nem szabályozott eljárási kérdések tekintetében – a felek egybehangzó rendelkezése hiányában – az eljáró tanács saját belátása szerint jár el, figyelembe véve a felek közötti jogviszony jellegének megfelelő általános eljárási elveket.

(2) Az eljárás során tiszteletben kell tartani a felek egyenlősége, és az egyenlő elbánás elvét, valamint minden félnek azt a jogát, hogy a választottbírósági eljárás anyagát, a többi fél beadványait, az általuk előterjesztett bizonyítékokat, az eljáró tanács által foganatosított eljárási cselekményeket megismerhesse és álláspontját a választottbírósági eljárás során kérelmére kifejtthesse.

(3) Az eljáró tanács az eljárás folyamán törekszik a felek közötti vita békés rendezésére (egyezség).

23. § A választottbírók kijelölése

(1) Minden fél maga jogosult a választottbírói névjegyzéken szereplő személyek közül választottbíróként jelölni, e joga nem korlátozható, illetve az ilyen korlátozás figyelmen kívül hagyható.

(2) A felperes keresetében jelöli meg a választottbíróként. Az alperes a kereset kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles választottbíróként jelölni abban az esetben is, ha a Választottbíróóság hatáskörével szemben kifogással él, és akkor is, ha védekező iratát csak később nyújtja be.

(3) A vitának egyesbíró által történt eldöntéséhez nincsen szükség a felek kifejezett megállapodására, ha az alperes védekező iratában hozzájárul, hogy a felperes vagy a Választottbíróóság elnöke által jelölt választottbíró egyesbíróként járjon el.

(4) Amennyiben a felperes keresetében választottbíróként nem jelölt és nem kérte, hogy helyette a Választottbíróóság Elnöke jelöljön választottbíróként, a Választottbíróóság Elnöke hiánypótlásra szólítja fel. Ha a felperes a hiánypótlásra vonatkozó felhívásnak a Választottbíróóság által megállapított határidőn belül nem tesz eleget, úgy a Választottbíróóság Elnöke az eljárást megszünteti. Amennyiben az alperes a kereset kézhezvételétől számított harminc napon belül nem jelöl választottbíróként, az alperes helyett a Választottbíróóság Elnöke jelöl választottbíróként, feltéve, ha az alperes előzetesen a választottbíróóság alávetési nyilatkozatot már megtette. Ugyanígy jár el a Választottbíróóság Elnöke, ha a felek által megjelölt választottbírók az eljáró tanács elnökét kijelölésük elfogadását követő tizenöt napon belül nem választják meg.

(5) Amennyiben a felek által jelölt választottbírók, vagy a választottbírók által választott elnök a választottbírói vagy elnöki tiszt ellátását nem vállalja, vagy abban bármely okból akadályozva van, a Választottbíróóság a felet – amennyiben pótválasztottbíróként nem jelölt – új választottbíró jelölésére hívja fel tizenöt napos határidővel, illetve ugyanilyen határidővel hívja fel a választottbírókat az elnök megválasztására. A határidő eredménytelen eltelte esetén a választottbíróként, illetve az elnököt a Választottbíróóság Elnöke jelöli ki.

(6) Amennyiben a gazdálkodási viszonyok sajátossága ezt indokolja (családi gazdaság, integráció) ezt indokolja, a felperesek, vagy az alperesek kérelmére – feltéve, ha a felek a választottbíróóság alávetési nyilatkozatukat előzetesen már megtették – ugyanazon eljárás keretében bírálhatóak el a kereseti kérelmek, ha az eljárás tárgyát ugyanazon tényállás képezi.

(7) Amennyiben több felperes, vagy több alperes a közösen jelölésre kerülő választottbíró személyében nem tud megállapodni, a felek helyett a választottbíróként – feltéve, ha a felek a választottbíróóság alávetési nyilatkozatukat előzetesen már megtették – a Választottbíróóság Elnöke jelöli ki, figyelembe véve a felek javaslatát is.

(8) A Választottbíróóság Elnöke választottbíróként vagy elnököt a választottbírói névjegyzékből jelölhet.

24. § Kifogás a választottbírók, vagy az eljáró tanács elnöke személyével szemben

(1) A fél kifogással élhet a választottbíró, vagy az eljáró tanács elnöke személye ellen, ha olyan körülmények állnak fenn, amelyek jogos kétséget ébresztenek pártatlansága, vagy függetlensége tekintetében. A fél az általa kijelölt választottbíró ellen csak olyan okokból

élhet kifogással, amelyek a fél önhibáján kívüli okból a választottbíró kijelölést követően váltak előtte ismertté. A kifogás előterjesztése nem irányulhat arra, hogy az megakadályozza a másik felet abban, hogy választottbíró jelölési jogát szabadon gyakorolja.

(2) A választottbíró, illetve az elnök köteles az eljáró tanács többi tagjának és a feleknek, az egyesbíró pedig a Választottbírószabályzat Elnökének és a feleknek haladéktalanul bejelenteni, ha olyan körülmény jut tudomására, amely függetlenségével és pártatlanságával nem áll összhangban.

(3) A fél által bejelentett kifogás, vagy a választottbíró, illetve az eljáró tanács elnöke által tett bejelentés ügyében az eljáró tanács többi tagja határoz. Amennyiben nem tudnak megegyezésre jutni, vagy ha két választottbíró, illetőleg az egyesbíró ellen jelentettek be kifogást, a kifogás tárgyában a Választottbírószabályzat Elnöksége dönt. Ugyanígy a Választottbírószabályzat Elnöksége bírálja el a tanács megalakulása előtt benyújtott kifogást.

(4) Amennyiben a kifogás vagy a bejelentés ügyében helyt adó határozat születik, az új választottbíró, elnököt, vagy egyesbírókat a jelen Eljárási Szabályzat szerint kell megválasztani, vagy kijelölni. Az eljáró tanács a fél kérelmére, vagy hivatalból dönt abban a kérdésben, hogy a tárgyalás korábbi részét meg kell-e ismételni.

(5) A jelen §-ban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a szakértőre is.

(6) A kifogást az eljáró tanács összetételéről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, de legkésőbb az első tárgyaláson kell előterjeszteni. Később kizárási indítvány csak akkor terjeszthető elő, ha az erre okot adó körülmények később állnak be. Nem lehet azonban kizárási indítványt előterjeszteni a tárgyalás berekesztését követően.

25. § Az eljáró tanácsban a választottbírói (elnöki) tisztség megszűnése

(1) Az eljárás befejezésével az eljáró tanácsban a választottbírói (elnöki) tisztség megszűnik, ami azonban nem mentesíti az eljáró választottbíró (elnököt) az (5) és (7) bekezdésekben foglalt eljárás cselekmények elvégzésétől.

(2) Megszűnik az eljáró tanácsban a választottbírói (elnöki) tisztség akkor is, ha

- a választottbíró (elnök) bármely okból képtelenné válik feladatai ellátására,
- lemond az eljáró tanácsban viselt tisztsége ellátásáról,
- a Választottbírószabályzat Elnökségének megállapítása szerint választottbírói (elnöki) feladatait nem látja el, és erről a Választottbírószabályzat Elnöksége határoz, vagy
- a felek a megszűnés tekintetében megállapodtak.

(3) Megszűnik az eljáró tanácsban a választottbírói (elnöki) tisztség, ha a választottbíróval (elnökkel) szemben benyújtott kifogásnak helyt adtak.

(4) Az eljáró tanácsban a választottbírói (elnöki) tisztség megszűnése esetén a jelen Eljárási Szabályzat rendelkezéseinek megfelelően új választottbírókat kell kijelölni, illetőleg új elnököt kell választani. A fél által jelölt választottbíró kiesése az eljáró tanács korábban megválasztott elnöke tisztségében maradását nem érinti.

(5) Az ítélet meghozatalában részt vett választottbíró (elnök) köteles külön díjazás nélkül, az ítélet kiegészítésével, illetőleg kijavításával kapcsolatos eljárásban részt venni.

(6) Ha az eljárás során akár a fél (vagy helyette a Választottbíróság Elnöke) által jelölt bíró, akár az eljáró tanács elnöke személyében változás történt, a honorárium megosztásáról az érintett választottbírók állapodnak meg; ennek hiányában a Választottbíróság Elnöke határoz. Amennyiben a felek közösen kérik a választottbíró visszahívását, a már megelőlegezett választottbírói díj (vagy annak arányos része) a választottbírónak jár, és az új választottbíró díját a felek – eltérő megállapodás hiányában – fele-fele arányban viselik.

(7) A választottbírósági ítélet érvénytelenítése esetén az eljáró tanács tagjai folytatják az ügy tárgyalását. Ha változás következik be a választottbírók személyében, a honorárium megosztásáról az érintett választottbírók állapodnak meg, ennek hiányában a Választottbíróság Elnöke határoz.

26. § A választottbírósági eljárás megindítása

(1) A választottbírósági eljárás a keresetlevélnek a Választottbíróság Titkárságához történő benyújtásával és a választottbírósági díjnak a Választottbíróság számlájára történő beérkezését követő napon indul meg.

(2) A keresetlevél benyújtásának napja:

- a) a Választottbíróság Titkárságán történt beadás napja, vagy
- b) postai úton történő továbbítás esetén a Titkársághoz történő beérkezés (érkeztetési bélyegző) napja.

(3) A keresetlevelet mellékleteivel együtt egy eredeti példányban és elektronikus úton kell benyújtani a Választottbíróság titkárságánál. A keresetlevél és mellékletei további sokszorosításáról a Választottbíróság titkársága gondoskodik.

(4) A keresetlevelet a felperes által megjelölt címre a Választottbíróság Titkársága ajánlottan, tértivevénnyel küldi meg az alperes(ek)nek.

(5) A Titkárság által közölt választottbírósági díjelőleget – amelyet a Titkárság a keresetlevél benyújtását követően közöl a felperessel – a felperes köteles a Választottbíróságnak az értesítésben megjelölt bankszámlájára az abban megjelölt határidőben befizetni.

27. § A keresetlevél kellékei

A keresetlevélnek tartalmaznia kell:

- a) a felek pontos nevét és címét, elektronikus elérhetőségét (email, telefon) oly módon megjelölve, ami az összetéveszthetőséget kizárja,
- b) a Választottbíróság hatáskörének megalapozásául szolgáló adatokat,
- c) a felperes határozott kereseti kérelmét,
- d) a kereset jogalapját és azoknak a tényeknek a kifejtését, amelyekre a felperes kereseti követelését alapítja, valamint a bizonyítékokra való hivatkozást,
- e) a jogvita értékének megjelölését,
- f) a felperes által jelölt választottbíró családi és utónevét, vagy arra irányuló kérelmet, hogy a Választottbíróság Elnöke jelölje ki a választottbírókat,
- g) a keresetlevélhez mellékelte iratok felsorolását, (tartalomjegyzékét)

i) a felperes saját aláírását, vagy a felperes képviselőjére jogosult személy aláírását; képviselő esetében cégkivonat másolatát vagy meghatalmazást csatolva.

28. § A jogvita értéke

- (1) A jogvita értékét meghatározza:
- a) pénzkövetelés iránti keresetknél: a követelt összeg,
  - b) vagyontárgy kiadása iránti keresetknél: a követelt vagyontárgy értéke,
  - c) megállapítás, valamint meghatározott cselekmény, vagy cselekménytől való tartózkodás iránti keresetknél: a jogviszony tárgyának értéke, ami általában azon összeg, amit a felperes elfogad az alperessel szemben támasztott követelése kiegyenlítéseként,
  - d) bérleti szerződéssel, vagy más tartós, időszakos szolgáltatással kapcsolatos keresetknél: egyévi bérleti, vagy szerződési díj összege,
  - e) társasági határozatok megtámadására irányuló keresetknél: a megtámadott határozattal érintett vagyoni érték, ilyen hiányában a társaság jegyzett tőkéjéből a felperesre jutó hányad értéke,
  - f) ingatlan kiürítése iránti keresetknél: egyévi bérleti díj összege.

(2) A jogvita értékének megállapításánál a kereset benyújtásakor fennállott érték az irányadó. Abban az esetben, ha felperes a kereset benyújtását követően módosítja keresetét oly módon, hogy az eredetileg követelt összeg helyett magasabb összegben jelöli meg követelését, úgy a keresetmódosítás előterjesztését követő öt napon belül a köteles kiegészíteni az általa megfizetett eljárási díj összegét a módosított kereseti követelése arányában.

(3) Több követelés iránti kereset esetén külön kell megállapítani az egyes követelések értékét. A jogvita értéket ilyenkor valamennyi követelés együttes összege határozza meg.

(4) A felperesnek keresetlevelében a jogvita értéket abban az esetben is fel kell tüntetnie, ha kereseti követelése vagy annak valamely része nem pénzkövetelés jellegű.

(5) Ha a felperes nem tüntette fel vagy helytelenül tüntette fel a jogvita értéket, a Választottbíróság hivatalból vagy az alperes kérelmére a rendelkezésre álló adatok alapján határozza meg a perértéket.

29. § A keresetlevél hiányainak pótlása

(1) Ha a Választottbíróság megállapítása szerint a keresetlevél nem felel meg a jelen Eljárási Szabályzatban foglalt követelményeknek, határidő tűzése mellett felszólítja a felperest a megállapított hiányok pótlására. A hiányok pótlására a felperesnek megszabott határidő nem haladhatja meg a felszólítás kézhezvételétől számított harminc napot. Ha a felperes a kitűzött határidőn belül pótolja a hiányokat, a keresetlevél beadásának napjával az a nap számít, mintha azt egyébként eredetileg hiánytalanul nyújtotta volna be.

(2) Abban az esetben, ha a felperes a keresetlevél hiányainak pótlására történt felhívást figyelmen kívül hagyja, a Választottbíróság Elnöke végzéssel megszünteti az eljárást.

30. § Az alperes válaszirata

(1) A választottbíróági eljárás megindítását követően a Titkárság értesíti az alperest és megküldi neki a keresetlevél, valamint mellékletei egyik példányát, az Eljárási Szabályzatot, továbbá a választottbírók névjegyzékét.

(2) A Titkárság egyúttal felhívja az alperest, hogy a keresetlevél kézbesítésétől számított harminc napon belül a Választottbíróóság Titkárságánál egy eredeti példányban, valamint elektronikus úton terjessze elő válaszirátát a megfelelő bizonyítékokkal alátámasztva. Az alperes kérésére ez a határidő legfeljebb tizenöt nappal meghosszabbítható, a felperes egyidejű értesítése mellett. A válaszirat tartalmára értelemszerűen vonatkoznak a keresetlevél tartalmára vonatkozó rendelkezések. A válaszirat felperes illetve az eljáró tanács (egyesbíró) részére történő továbbításáról a Titkárság gondoskodik.

(3) Amennyiben az alperes válaszirátát a Választottbíróóság által meghosszabbított határidőben sem terjeszti elő, az eljáró tanács határozatát a rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján hozhatja meg anélkül, hogy a mulasztást önmagában a felperes állításai elismerésének tekintené.

(4) Az alperes a keresetlevél kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles mindenképpen választottbírójt jelölni vagy kérelmet előterjeszteni aziránt, hogy helyette a Választottbíróóság Elnöke jelöljön választottbírójt. Ennek elmaradása esetén a választottbírók kijelölésére vonatkozó szabályok alkalmazandóak.

31. § A kereset és a védekezés módosítása

A választottbíróági eljárás folyamán – a tárgyalás berekesztéséig – a fél módosíthatja, vagy kiegészítheti a keresetet, illetve védekezését, hacsak ezt az eljáró tanács a módosítás vagy kiegészítés folytán előreláthatólag beálló késedelemre, a másik felet fenyegető joghátrányra vagy bármely más körülményre tekintettel megengedhetetlenek nem tartja.

32. § A tárgyalás választottbírói előkészítése

(1) Az eljáró tanács ellenőrzi a tárgyalás előkészítése érdekében tett intézkedéseket és szükség esetén további előkészítő cselekményeket foganatosít; így egyebek között felhívja a feleket írásbeli nyilatkozatok, bizonyítékok és egyéb kiegészítő iratok betérjesztésére. Az eljáró tanács dönti el, hogy a felek a keresetlevélen és a válasziraton kívül milyen további beadványokat kötelesek vagy jogosultak benyújtani, és megszabja ezek benyújtási határidejét is.

(2) Amennyiben a fél az (1) bekezdés szerinti felhívásnak az eljáró tanács által megszabott határidőn belül nem tesz eleget, úgy az eljáró tanács határozatát a rendelkezésre álló iratok alapján hozhatja meg. E tényre a Választottbíróóság a felhívással együtt a felet figyelmezteti; azonban a figyelmeztetés elmaradása a Választottbíróóságot a határozata meghozatalában nem akadályozza.

(3) A tárgyalás előkészítése és megtartása, a feleknek a tárgyalásra való megidézése tekintetében a Választottbíróóság Titkársága az eljáró tanács elnökének felhívása alapján intézkedik.

33. § Idézés a tárgyalásra

A választottbíróági tárgyalás időpontjáról és helyéről a feleket idézés útján kell értesíteni. Az idézést akként kell kiküldeni, hogy mindegyik felnek legalább tizenöt nap álljon rendelkezésére a tárgyalásra történő felkészülés és a tárgyalás helyére való megérkezés céljára.

34. § Változás a felek személyében; beavatkozás az eljárásba

(1) Ha az eljáró tanács úgy ítéli meg, hogy a fél jogutódjára – amennyiben az eljárás alapját képező jogviszonyban jogutódlás következik be – a választottbíróági szerződés (kikötés) hatálya kiterjed, a jogutód az eljárásban a továbbiakban a jogelőd helyett, mint fél járhat el. Ebben az esetben a jogelődöt kérelmére az ellenérdekű fél hozzájárulásával az eljárásból el kell bocsátani, őt érintően az eljárást meg kell szüntetni.

(2) A felperesi jogutód az eljárásban részt vehet, az alperesi jogutódra a felperes keresetet kiterjesztheti. A felperesi jogutód eljárásba bocsátkozásához a felperes írásbeli hozzájárulása, az alperesi jogutód eljárásba bocsátkozásához pedig mindkét fél írásos hozzájárulása szükséges. Hozzájárulásra nincs szükség, ha az eljárásba lépés azért történik, mert a jogelőd jogutódlással megszűnt, átalakult, vagy a természetes személy jogelőd elhunyt. A jogutódlást minden esetben igazolni kell.

(3) A jogelőd elbocsátásáig végzett eljárási cselekmények és az addig meghozott határozatok a jogutóddal szemben is hatályosak.

(4) Bármelyik fél kérelmére a választottbíróági tanács tájékoztatja azt, akinek jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy a választottbíróági eljárás miként dőljön el, hogy az eljárásba az azonos érdekű fél nyertességének előmozdítása érdekében beavatkozhat. A beavatkozásra vonatkozó kérelmet a Választottbíróáshoz annyi példányban kell benyújtani, hogy mindegyik felnek egy-egy, a Választottbíróásznak pedig négy példány jusson

(5) A beavatkozás megengedettségeről az eljáró tanács végzéssel határoz. A választottbíróági tanács beavatkozás engedélyezése tárgyában hozott döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(6) A beavatkozó bizonyítékot nyújthat be, valamint részt vehet a tárgyaláson és az olyan eljárási cselekményen, amelynek célja szemle lefolytatása.

35. § Jelenlét a tárgyaláson

A tárgyalás nem nyilvános. A tárgyaláson az eljáró tanács elnökén, tagjain, a feleken, a felek képviselőjén, a jegyzőkönyvvezetőn, a tanács segítőin, a tolmácson és esetenként a szakértőn és a tanúkon, valamint a Választottbíróás Elnökén kívül csak olyan személy lehet jelen, akinek a jelenlétéhez mind az eljáró tanács, mind pedig minden fél hozzájárult. A felek részéről a tárgyaláson jelen levő valamennyi személy nevét a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

36. § A felek részvétele

(1) A választottbíróági tárgyalás megtartható a tárgyalás időpontjáról és helyéről szabályszerűen értesített fél távollétében is.

(2) A fél kérheti, hogy a tárgyalást távollétében is tartsák meg.

37. § Az ügy elbírálása szóbeli tárgyaláson kívül

(1) A felek ellenkező megállapodása hiányában – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a választottbírószabály tanács dönti el, hogy az álláspontok és a bizonyítékok előadása céljából tart-e tárgyalást, vagy az eljárást anélkül folytatja le.

(2) A felek együttes kérelmére az eljáró tanács tárgyalás tartása nélkül, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.

(3) A felek bármelyikének kérésére az eljárás megfelelő szakaszában a választottbírószabály tanács tárgyalást tart akkor is, ha egyébként a felek abban állapodtak meg, hogy a jogvitát tárgyalás tartása nélkül kell elbírálni.

38. § A viszontkereset és a beszámítási kifogás

(1) Az alperes az alapkereset tárgyában a tárgyalás berekesztéséig viszontkeresetet terjeszthet elő, amennyiben a Választottbírószabály tanács elbírálására hatásköre van. Ha a viszontkereset indokolatlanul késedelmes előterjesztése folytán a választottbírószabály eljárás elhúzódik, az eljáró tanács az alperest kötelezheti a Választottbírószabály tanácsnak és a másik félnek ezzel kapcsolatban felmerült többletköltségei megtérítésére.

(2) A viszontkeresetre ugyanazok a rendelkezések vonatkoznak, mint az alapkeresetre.

(3) Az alperes jogosult beszámítási kifogást is előterjeszteni a felperessel szembeni lejárt és egynemű követelése tekintetében, amennyiben ezen igények elbírálására a Választottbírószabály tanács hatásköre fennáll. A beszámítási kifogásra ugyanazok a rendelkezések vonatkoznak, mint az alapkeresetre.

(4) Az indokolatlan késedelemmel előterjesztett viszontkereset tárgyalását az eljáró tanács elkövetheti, az ilyen beszámítási kifogás tárgyalását pedig megtagadhatja.

39. § Bizonyítékok

(1) A fél köteles bizonyítani azokat a körülményeket, amelyekre követelése vagy védekezése megalapozásául hivatkozik. Az eljáró tanács felszólíthatja a felet további bizonyítékok betérjesztésére, elrendelheti szakértői vélemény beszerzését, bekérhet bizonyítékokat harmadik személyektől és elrendelheti tanúk kihallgatását.

(2) Az írásbeli bizonyítékot másolatban köteles előterjeszteni annyi példányban, hogy abból minden félnek egy-egy példány, az eljáró tanácsnak pedig négy példány jusson. Az eljáró tanács szükség szerint eredeti példányok csatolására is kötelezheti a felet.

(3) Amennyiben a fél az előírt bizonyítékot az eljáró tanács által előírt határidőre nem terjeszti be, az eljáró tanács határozatát a már rendelkezésére álló adatok és bizonyítékok alapján hozhatja meg.

(4) A bizonyítás módját az eljáró tanács állapítja meg. A választottbírók szakmai meggyőződésük szerint mérlegelik a bizonyítékokat.

(5) Az bármelyik fél kérelmére szakértőt rendel ki annak érdekében hogy a szakértő adjon írásbeli véleményt az eljáró tanács által meghatározott kérdésekben. A szakértő feladatkörének meghatározásáról az eljáró tanács a feleket kirendelő végzésének másolatával köteles értesíteni.

(6) A felek kötelesek a szakértő részére minden lényeges tájékoztatást megadni és neki – megvizsgálás céljából – minden fontosabb okiratot vagy árut bemutatni, amelyre szüksége lehet. Minden olyan vitát, amely valamely fél és a szakértő között abban a kérdésben merült fel, hogy a szakértő jogosan követelt-e tájékoztatást vagy valaminek a bemutatását, döntésre az eljáró tanács elé kell utalnia.

(7) A szakvéleményt annak kézhezvétele után, a Választottbíróság valamennyi félnek megküldi, lehetőséget biztosítva számukra, hogy a szakvéleménnyel kapcsolatos észrevételeiket megtegyék. Bármely fél jogosult minden olyan okiratot megtekinteni, amelyre a szakértő véleményét alapította.

(8) A szakvélemény benyújtása után a szakértőt tárgyaláson is meg lehet hallgatni, ha azt az egyik fél kéri, vagy az eljáró tanács szükségesnek tartja, melyen a felek megjelenhetnek és a szakértőhöz kérdéseket intézhetnek. Erre a tárgyalásra bármelyik fél szakértő tanukat állíthat elő a szóban forgó vitás kérdések bizonyítására. Az eljárásra a 32. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(9) Szakértői bizonyítás elrendelése esetén az eljáró tanács végzésben kötelezi a feleket a szakértői díjak és költségek megelőlegezésére. A díj- és költségelőleget a felek általában fele-fele arányban fizetik be. Ha a díj- és költségelőleget valamelyik fél az eljáró tanács által kitűzött határidőig nem fizetné be, a reá eső díj- és költségelőleget is a másik félnek kell befizetnie. Ha a díj- és költségelőleg be nem fizetése miatt a szakértői bizonyítás megghiúsul, az eljáró tanács az ügyben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt.

(10) A szakértői díjak és költségek viseléséről az eljárást lezáró határozatában dönt az eljáró tanács.

(11) A tanú tárgyaláson való megjelenéséről az a fél gondoskodik, akinek ez érdekében áll.

(12) Amennyiben a bizonyítási indítvány szemle megtartására irányul, vagy szemle megtartása az eljáró tanács szerint szükséges, úgy az eljáró tanács tájékoztatja az e tekintetben bizonyításra kötelezett felet arról, hogy a Választottbíróság szemlét kíván tartani, melynek biztosítása az adott fél kötelezettsége. A szemle elmaradása esetén az eljáró tanács az ügyben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt.

40. § A tárgyalás elhalasztása és az eljárás felfüggesztése, illetve szünetelése

(1) Az eljáró tanács szükség esetén a felek kérelmére, vagy hivatalból végzéssel elhalaszthatja a tárgyalást.

(2) Az eljáró tanács az eljárást a felek közösen előterjesztett kérelmére, vagy meghatározott – a per eldöntése szempontjából lényeges – esemény bekövetkeztéig, de legfeljebb négy hónapra felfüggesztheti. Amennyiben a felperes az eljáró tanács megalakulása

előtt kéri az eljárás felfüggesztését, az eljáró tanácsnak a jelen szakaszban előírt jogait a Választottbíróság Elnöke gyakorolja.

(3) A felek közös kérelmére az eljáró tanács a per szünetelését rendeli el. A szünetelés hatálya alatt bármely fél kérelmére az eljárást folytatni kell. A szünetelés napjától számított 180 nap elteltével az eljárás megszűnik. A választottbírói honorárium 50 %-a abban az esetben jár vissza, ha a per szünetelés folytán szűnt meg, és a szünetelésre vonatkozó kérelmet a felek legkésőbb az első tárgyaláson előterjesztették.

(4) Az eljárást az új határnapon, a per folytatására irányuló kérelem előterjesztését követően, illetve a felfüggesztés hatályának elteltével folytatni kell.

41. § A választottbíróági tárgyalás jegyzőkönyve

(1) A tárgyalásról az eljáró tanács jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a Választottbíróság megnevezése,
- b) az ügy száma,
- c) a tárgyalás helye és időpontja,
- d) a felek és képviselőik megnevezése,
- e) a tárgyaláson a felek részéről résztvevő személyek megnevezése,
- f) a felek részvételének vagy távolmaradásának megállapítása,
- g) a választottbírók, az eljáró tanács elnöke, a tanúk, a szakértők, a tolmács és a tárgyaláson résztvevő más személyek családi és utóneve,
- h) a tárgyalás menetének rövid leírása,
- i) a felek követelései es fontosabb nyilatkozatai,
- j) a tárgyalás elhalasztásának vagy az eljárás befejezésének indokaira való utalás,
- k) a választottbírók aláírása.

(2) A felek a jegyzőkönyvet megtekinthetik. A fél kérelmére az eljáró tanács végzéssel elrendelheti a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését.

(3) A félnek kérelmére a jegyzőkönyvről másolatot kell adni; illetve legalább elektronikus úton az érintetteknek meg kell küldeni.

42. § Az eljárás befejezése

(1) Az eljáró tanács az eljárást ítélettel vagy végzéssel fejezi be.

(2) Ítéletet hoz az eljáró tanács abban az esetben, ha érdemben dönti el a jogvitát vagy a felek ítélet hozatalát kéri a közöttük létrejött egyezségnek megfelelően.

(3) Az eljáró tanács az eljárás befejezését megelőzően közbenső ítéletet vagy részítéletet is hozhat.

43. § Az ítélethozatal

(1) Ha az eljáró tanács a jogvita körülményeit megfelelően tisztázottnak tekinti, a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja. A felek nyilatkozatainak meghallgatása után berekeszti a tárgyalást, és határozatot hoz. Amennyiben az eljáró tanács nem tartott tárgyalást,

akkor az eljárás formális berekesztését mellőzheti, de csak abban az esetben hozhat ítéletet, ha a felek figyelmét felhívta arra, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján tárgyalás tartása nélkül is érdemi határozatot hozhat.

(2) Az ítéletet az eljáró tanács szavazattöbbséggel, zárt ülésen hozza.

44. § A választottbírósági ítélet tartalma

(1) A választottbírósági ítéletnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a Választottbíróság megnevezése,
- b) az ügy száma,
- c) az ítélethozatal helye és időpontja,
- d) a felek és az eljárásban részt vett más személyek megnevezése,
- e) a jogvita tárgya és az ügy körülményeinek rövid kifejtése,
- f) döntés a kereseti kérelmek tárgyában,
- g) amennyiben valamely fél kéri, döntés az eljárás költségének összegéről, és viseléséről,
- h) az ítélet indokolása,
- i) a választottbírók, (az egyesbíró) az elnök családi és utóneve,
- j) a választottbírák aláírása.

(2) Az ítéletet aláírását a választottbíró nem tagadhatja meg.

(3) Az ítélethez a választottbíró írásos különvéleményt adhat, amit lezárt borítékban az ügy iratai között kell elhelyezni. A különvéleménybe – indokolt esetben – a Választottbíróság Elnöke engedélyezhet betekintést.

(4) Ha az ítéletben nincs feltüntetve teljesítési határidő, azt azonnal teljesíteni kell.

45. § Az ítélet kihirdetése

(1) Az eljáró tanács írásba foglalt és indokolással ellátott ítéletét a szóbeli tárgyalás berekesztése után legkésőbb harminc napon belül a Választottbíróság Titkárságán keresztül írásban, bármelyik fél kérelmére pedig elektronikus úton is közli a felekkel. Ha a Választottbíróság nem tart tárgyalást, az ítéletet a tényállás tisztázását követően haladéktalanul írásba kell foglalni és közölni kell.

(2) Amennyiben az ügy jellege folytán arra lehetőség van, az eljáró tanács ítéletét közvetlenül a szóbeli tárgyalás befejezése után a jelenlevő felek előtt szóban hirdeti ki, a távollevő felekkel pedig írásban közli. Ebben az esetben a Választottbíróságnak módja van arra is, hogy szóban csak az ítélet rendelkező részét hirdesse ki, az ítélet indokolását a tárgyalás berekesztésétől számított harminc napon belül közölje a felekkel.

(3) A jelen szakaszban előírt határidőket Választottbíróság Elnöke kivételesen indokolt esetben meghosszabbíthatja.

46. § A választottbírósági ítélet kiegészítése és kijavítása

(1) A félnek a választottbírósági ítélet kézbesítésétől számított harminc napon belül előterjesztett kérelmére az eljáró tanács kiegészítő ítéletet hozhat abban az esetben, ha a választottbírósági ítélet nem tartalmaz döntést a felek valamennyi követelése tárgyában. Az

ítélet kiegészítésére irányuló kérelmet meg kell küldeni az ellenérdekű félnek is, aki arra 15 napon belül észrevételt tehet. A kérelem tárgyában akkor kell tárgyalást tartani, ha ezt az ellenérdekű fél érdekeinek biztosítása indokolja.

(2) Amennyiben az eljáró tanács a kijavítás iránti kérelmet indokoltnak tartja, hatvan napon belül – szükség esetén tárgyalás alapján – kiegészítő választottbíróági ítéletet hoz.

(3) Az eljáró tanács a fél – legkésőbb az ítélet kézbesítéstől számított harminc napon belül előterjesztett – kérelmére vagy hivatalból végzéssel javítja ki a választottbíróági ítélet szövegében előforduló nyilvánvaló leírási hibákat vagy elírásokat, amelyek az ügy lényegét nem érintik, valamint a számítási hibákat. A fél kérelméről a másik felet értesíteni kell.

(4) A választottbíróági ítélet kiegészítésére vonatkozó ítélet vagy kijavítására vonatkozó végzés a kiegészített vagy kijavított ítélet részét alkotja. A választottbíróági ítélet kiegészítése vagy kijavítása kapcsán a felekre semmiféle költség nem róható.

(5) Az ítélet kiegészítésére, illetve kijavítására vonatkozó fenti rendelkezéseket, megfelelően alkalmazni kell a közbenső, vagy részítélet, valamint az eljárást befejező végzés kiegészítésére, illetve kijavítására is.

47. § A választottbíróági ítélet végrehajtása

A választottbíróági ítélet hatálya ugyanaz, mint a jogerős bírósági ítéleté. A Választottbíróóság ítélete végleges és kötelező, az ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálati eljárás kezdeményezésének nincs helye; a felek annak önként tartoznak eleget tenni. A végrehajtásra egyébként a bírósági határozatok végrehajtására vonatkozó jogszabályok az irányadók.

48. § Az eljárás megszüntetése ítélet hozatala nélkül

(1) Amennyiben az eljáró tanács az ügyben nem hoz ítéletet, az eljárást végzéssel fejezi be.

(2) Végzést hoz az eljáró tanács az eljárás megszüntetéséről abban az esetben, ha

- a) a felperes visszavonta keresetét, kivéve, ha az alperes ez ellen kifogással él és az eljáró tanács a vita végleges lezárásához fűződő jogos érdeket elismeri,
- b) a felek olyan egyezséget kötöttek, amelyet az eljáró tanács ítélet hozatala nélkül hagy jóvá,
- c) a felek az eljárás megszüntetésében megállapodnak,
- d) a felek előzetes értesítését követően, amennyiben hiányoznak és előreláthatólag rövid időn belül nem pótolhatóak az ügy érdemi elbírálásához szükséges feltételek,
- e) az eljáró tanács úgy ítéli meg, hogy az eljárás folytatására bármely más okból nincs szükség, vagy az lehetetlen,
- f) az eljárás szünetelés folytán megszűnt,
- g) megállapítja saját hatáskörének hiányát.

(3) A végzésre megfelelően alkalmazni kell a 43-47. §-ok rendelkezéseit. Abban az esetben, ha az eljáró tanács még nem alakult meg, az eljárás befejezésére vonatkozó végzést – a (2) bekezdés d) és e) pontja kivételével – a Választottbíróóság elnöke hozza meg.

49. § Alszabályzat a gyorsított eljárásról

(1) A gyorsított eljárásról szóló ezen §, mint alszabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a felek választottbíróági szerződésben (kikötésben) így állapodtak meg.

(2) Az alszabályzat alkalmazása esetén az Eljárási Szabályzat rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) A felperes részére a hiánypótlásra biztosított határidő nem haladhatja meg a felszólítás kézhezvételétől számított tíz napot. Az alperesnek a válaszirat előterjesztésére tizenöt nap áll rendelkezésére, attól számítva, hogy a Választottbíróóság által megküldött keresetlevelet átvette; az ezen határidő eredménytelen eltelte után hivatalból meghatározott, vagy az alperes kérelmére adott póthatáridő nem lehet több nyolc napnál. Amennyiben a (8) bekezdésben foglaltak szerint tárgyalás tartására kerül sor, a tárgyalásra szóló idézést úgy kell kiküldeni, hogy mindegyik félnek legalább hét nap álljon rendelkezésére a tárgyalásra történő felkészülésre.

(4) A gyorsított eljárásban egyesbíró jár el, kivéve ha a felek másként állapodtak meg. Ha a felek egyesbíró helyett eljáró tanács eljárásában állapodtak meg, az eljáró tanács megalakítása a 22. §-ban foglaltak szerint történik. Az e §-ban az egyesbíróra vonatkozó rendelkezéseket az eljáró tanács eljárására is alkalmazni kell.

(5) Ha a felek az egyesbíró személyének kijelölésére nem tesznek egybehangzó nyilatkozatot a válaszirat benyújtására rendelkezésre álló határidő lejártáig, akkor további nyolc napon belül a Választottbíróóság elnöke jelöli ki az eljáró egyesbíró.

(6) Az eljárás gyorsított jellegéről és a vonatkozó eljárási szabályokról a Titkárság írásban értesíti a feleket (tájékoztatás az eljárásról).

(7) Az egyesbíró szóbeli tárgyalás tartása nélkül, a felek írásos beadványai alapján dönt. A kereset és a válaszirat benyújtását követően a feleknek csak egy-egy további beadvány benyújtása engedélyezhető legfeljebb tizenöt napos határidővel. Az utolsó beadvány megtételére előírt határidő elteltét követő nyolcadik napon külön berekesztő végzés meghozatala nélkül zárul le az eljárás.

(8) Az eljárásban – a (7) bekezdés rendelkezéseitől eltérően – tárgyalást kell tartani, ha
(a) a válaszirat benyújtási határidejének lejártáig bármelyik fél írásban tárgyalás tartását kéri, vagy ha
(b) ezt az egyesbíró indokoltnak tartja.

(9) Ha az ügyben szakértő kirendelése válik szükségessé, akkor a szakértőt kirendelő végzés meghozatalától az eljárás jelen alszabályzat rendelkezései mellőzésével folyik tovább azzal, hogy az ügyben a már eljáró egyesbíró jár el a továbbiakban is. A korábbi eljárási cselekmények változatlanul hatályban maradnak.

(10) Az írásba foglalt és indokolással ellátott ítéletet az eljárás lezárultat követő tizenöt napon belül kézbesíteni kell a feleknek.

(11) A Választottbíróóság a gyorsított eljárást lehetőség szerint a kereset beérkezésétől számított száz napon belül befejezi.

(12) A gyorsított eljárásban a felperes köteles a Díjszabályzat 2. sz. mellékletében meghatározott összegű regisztrációs díjat is tartalmazó választottbírószági díjat a keresetlevél benyújtásával egyidejűleg a Választottbírószág bankszámlájára átutalni. Az átutalás tényét egy banki napon belül kell igazolni a Választottbírószág Titkárságánál. Ha a felek eljáró tanácsban állapodnak meg, a választottbírószági díj kiszámítása az 1. sz. melléklet szerinti táblázat alapján történik.

IV. EGYEZTETŐ-KÖZVETÍTŐ ELJÁRÁS

50. § Az eljárás kezdeményezése

(1) Ha választottbírószági eljárás még nem indult, a Választottbírószág a jogvita békés rendezését célzó egyeztető-közvetítő eljárást (a továbbiakban: eljárás) folytathat le a vitában álló felek között olyan ügyekben, amelyekre hatásköre a választottbíráskodásról szóló törvény szerint kiterjed, még akkor is, ha a felek választottbírószági megállapodást nem kötöttek.

(2) Az egyeztető-közvetítő eljárást a felek bármelyike kérheti. Ha az eljárást a felek közösen kérik, megállapodhatnak az egyeztető-közvetítő személyében és az eljárási szabályokban is, ha azok a függetlenség és pártatlanság, valamint a felekkel szembeni egyenlő elbánás elvével nem állnak ellentétben. Az egyeztető-közvetítő nem eshet a Vbtv. 12. § (7) és (8) bekezdéseiben foglalt kizáró okok alá.

(3) Ha az eljárást az egyik fél kéri, a kérelmet a Választottbírószág a másik félhez továbbítja azzal a felhívással, hogy a másik fél harminc napon belül nyilatkozzék a Választottbírószágnak, hajlandó-e az eljárásban részt venni. Amennyiben a másik fél közli, hogy az eljárásban nem vesz részt, vagy harminc napon belül nem válaszol, vagy harminc napon belül az eljárási díj megfelelő részét nem utalja át a Választottbírószágnak, és azt a másik fél sem fizeti be helyette, az egyeztető-közvetítő eljárást megghiúsultnak kell tekinteni.

(4) Amennyiben a felek az egyeztető-közvetítő eljárással egyetértenek, a Választottbírószág elnöke a névjegyzékben szereplő választottbírák közül egyeztető-közvetítőt jelöl ki.

(5) Az eljárásban ügyvédi képviselőt igénybe vehető.

51. § Az eljárás lefolytatása

(1) Az egyeztető-közvetítő az eljárást - a jelen fejezet rendelkezéseinek keretei között - szabad belátása szerint folytatja le a felekkel szembeni egyenlő elbánás és az egyeztető-közvetítő pártatlansága elvének figyelembevételével.

(2) Az egyeztető-közvetítő a felektől a vita lényegének és álláspontjuknak rövid írásbeli ismertetését kérheti. Az egyeztető-közvetítő a felek bevonásával megbeszélést tart, azon a feleket meghallgatja, a felek által bemutatott iratokat megtekinti. A felek kérésére az egyeztető-közvetítő más személyeket is meghallgathat, ha azt a tényállás tisztázása érdekében szükségesnek tartja. Ha a felek másként nem állapodnak meg, az egyeztető-közvetítő a felekkel külön-külön is folytathat megbeszélést.

(3) Az egyeztető-közvetítő az eljárás bármely szakaszában kiegészítő tájékoztatást vagy javaslatot kérhet a felektől.

(4) A felek hozzájárulásával az egyeztető-közvetítő - a felek költségére - szakértőt rendelhet ki.

52. § Az eljárás bizalmas jellege

Az eljárás bizalmas jellegét minden résztvevő köteles tiszteletben tartani. Az eljárásról harmadik személynek tájékoztatás csak a felek és az egyeztető-közvetítő hozzájárulásával adható.

53. § Egyezség

Az egyeztető-közvetítő a felek közötti egyezség létrehozása céljából az eljárás bármely szakaszában javaslatot dolgozhat ki és azt a felek elé terjesztheti.

54. § Jegyzőkönyv

Az egyeztető-közvetítő az eljárás során minden megbeszélésről a történetek lényegét tartalmazó jegyzőkönyvet készít, amelyet aláír.

55. § Egyes eljárási cselekmények korlátozása

A felek írásban kizárhatják az 53. § és az 54. § alkalmazását.

56. § Az eljárás lezárása

(1) Amennyiben a felek között megegyezés jön létre, annak tartalmát az egyeztető-közvetítő jegyzőkönyvbe foglalja.

(2) A felek közös kérelmére a Választottbíróság elnöke az egyeztető-közvetítőt egyesbírónak kijelöli. Az egyesbíró a felek között létrejött és aláírt egyezséget választottbíróági ítéletbe foglalja.

57. § Az eljárás során tett nyilatkozat hatálya, előterjesztett bizonyíték későbbi felhasználása

(1) A felek eltérő írásbeli megállapodása hiányában – az egyezséget magában foglaló nyilatkozat kivételével – az egyeztető-közvetítő eljárás során a felek által tett nyilatkozatok egy esetleges későbbi bírósági, választottbíróági, vagy egyeztető-közvetítő eljárásban a feleket nem kötik, azokra az ellenérdekű fél nem hivatkozhat. Ugyanez vonatkozik a fél által az eljárás során előterjesztett bizonyítékokra, kivéve ha azok a fél által az egyeztető-közvetítő eljárástól függetlenül beszerezhetőek voltak.

(2) Az egyeztető-közvetítő az eljárás megszűnését követően, azonos tárgyban indított bírósági, választottbíróági vagy egyeztető-közvetítő eljárásban bíróként, választottbíróként, a fél képviselőjeként vagy tanácsadójaként, illetve szakértőként nem vehet részt. A felek ezirányú írásbeli megállapodása esetén az egyeztető-közvetítő az egyeztető-közvetítő eljárást

követően megindított választottbíróági eljárásban egyesbíró vagy az eljáró tanács elnöke lehet.

(3) Az egyeztetésre irányadó jog kogens rendelkezése vagy a felek eltérő írásbeli megállapodása hiányában az egyeztető-közvetítőt a közreműködésével korábban lefolytatott egyeztető-közvetítő eljárás tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

58. § Az eljárás megszűnése

- (1) Az egyeztető-közvetítő eljárás megszűnik,
- a) ha az egyeztető-közvetítő a felek között létrejött és az általuk aláírt egyezséget tartalmazó jegyzőkönyvet a Választottbíróáságnak átadja,
  - b) ha az eljárás megszüntetését bármelyik fél az egyeztető-közvetítőhöz és egyidejűleg a másik félhez intézett írásbeli nyilatkozatban vagy az eljárásról készült jegyzőkönyvben kéri,
  - c) ha az egyeztető-közvetítő - a felek előzetes tájékoztatása után - írásban értesíti a Választottbíróáságot, hogy a közvetítés meghiúsult,
  - d) a Választottbíróáság elnökének felekhez intézett írásbeli értesítésével, amely szerint az egyeztető-közvetítő kijelölése nem megfelelően történt vagy egyeztetőt-közvetítőt az adott körülmények között nem lehetett kijelölni.

(2) Az egyeztető-közvetítő eljárás (1) bekezdés c) pontja szerinti okból történő megszűnését nem kell indokolni.

V. ZÁRADÉK

59.§

(1) Az Eljárási Szabályzatot, valamint az annak részét képező választottbíróási díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló szabályzatot (Díjszabályzat) a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági És Vidékfejlesztési Kamara mellett szervezett állandó Választottbíróáság alakuló összbírói értekezlete az Alapszabály XII. Fejezet 12. b) pontjában kapott felhatalmazás alapján 2017.december 20. napján tartott ülésén hagyta jóvá.

(2) Ezt az Eljárási Szabályzatot a 2018. január 1. után indult eljárásokban kell alkalmazni

Budapest, 2017. december 20.

Dr. Mikó Zoltán
a Választottbíróáság elnöke

A választottbíróági díjakról, költségekről és a felek költségeiről szóló szabályzat (Díjszabályzat)

1. §

Választottbíróági díj és egyéb költségek fizetése

(1) A Választottbíróóság a kamarai tagok közötti jogvita esetében adminisztrációs költségtérítést nem számít fel.

(2) A választottbíróági eljárással kapcsolatos technikai költségeket (tanú, szakértő, kiküldetés, tolmács stb.) az köteles megelőlegezni, aki azt kezdeményezte. Ebben az esetben eljárási cselekmény csak a költségek megelőlegését követően tehető meg.

(3) A választottbíróági díj tartalmazza:

- a) választottbírói honoráriumot,
- b) a választottbírói díjjal kapcsolatos közterheket valamint
- c) az illetékekről szóló törvény szerinti eljárási illetéket.

(4) A választottbírói honoráriumot a perérték és a díjszabályzat alapján a Választottbíróóság Elnöke állapítja meg. Az ügy bonyolultságára tekintettel a Választottbíróóság Elnöke a választottbírói honoráriumot legfeljebb 50 %-a megemelheti.

(5) A felek a méltányossági, a baráti közvetítői, valamint az egyeztető-közvetítő eljárással kapcsolatosan eljárási díjként az (1) bekezdés alapján megállapított választottbíróági díj 50%-át kötelesek megfizetni. A Választottbíróóság Elnöke az ügy bonyolultságára tekintettel az így megállapított választottbírói honorárium összegét 50 %-al megemelheti. Amennyiben a felek az egyeztető-közvetítő eljárás során az egyezség ítéletbe foglalását kérik, az eljárási díj, és a választottbíróági díj különbözetét előzetesen a felek kötelesek annak összegét megelőlegezni. Az egyezség ítéletbe foglalására csak a különbözet összegének megfizetése után kerülhet sor.

2. §

A választottbíróági díj, az egyeztető-közvetítő eljárással kapcsolatos eljárási díj, valamint egyéb költségek megfizetése

(1) A választottbíróági díjat, a méltányossági, a baráti közvetítői, valamint az egyeztető-közvetítő eljárással kapcsolatosan felmerült eljárási díjat, valamint a választottbíróági eljárással kapcsolatos egyéb költségeket Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett működő Állandó Választottbíróóság Titkársága által közölt bankszámlára kell átutalni.

(2) Idegen pénznemben meghatározott követelés esetén annak összegét a kereset, illetve viszontkereset (beszámítási kifogás) benyújtásának napján irányadó MNB deviza középárfolyamon kell forintra átszámítani.

(3) A választottbírói díj, a méltányossági, a baráti közvetítói, valamint az egyeztető-közvetítő eljárással kapcsolatosan felmerült eljárási díj, valamint a választottbírói eljárással kapcsolatos egyéb költségek lerovása forintban történik.

(4) A választottbírói díj, a méltányossági, a baráti közvetítói, az egyeztető-közvetítő eljárással kapcsolatosan felmerült eljárási díj, valamint a választottbírói eljárással kapcsolatos egyéb költségek megfizetése abban az időpontban tekintendő teljesítettnek, amikor azok összege a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara bankszámláján jóváírásra kerül.

3. §

A választottbírói díj csökkentése és részbeni visszatérítése

(1) Abban az esetben, ha a felperes legkésőbb az első tárgyaláson vonja vissza keresetét, egyebek közt annak folytán, hogy a felek megegyezéssel rendezték vitájukat, valamint azokban az egyéb esetekben, amikor a felek a Választottbírói eljárással a jelzett határnapig közlik, hogy elállnak vitájuknak a választottbírói úton történő elbírálásától, vagy az eljáró tanács az ügyet ugyancsak legkésőbb az első tárgyaláson egyéb ok miatt megszünteti, a felperesnek visszatérítendő a választottbírói honorárium valamint közterhei 50 %-a.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása esetében a választottbírói honorárium részbeni visszatérítésére vonatkozó határozatot az eljáró tanács (egyesbíró) az eljárás befejezéséről szóló határozattal együtt hozza meg. Ha az eljáró tanács még nem alakult meg, a díj visszatérítésére vonatkozó határozatot a Választottbírói eljárás Elnöke hozza meg.

(3) Amennyiben az eljáró tanács (egyesbíró) saját hatáskörének hiánya miatt az eljárást legkésőbb az első választottbírói tárgyaláson megszünteti, a felperesnek visszatérítendő a választottbírói honorárium valamint közterhei 50 %-a.

4. §

A választottbírói díj viszontkereset, valamint beszámítási kifogás esetén

(1) Viszontkereset esetén ugyanazok a választottbírói díjakat kell alkalmazni mint az alapkereset esetében.

(2) Amennyiben a fél beszámítási kifogást terjeszt elő, az eljáró tanács a viszontkereset esetére érvényes választottbírói díj megfizetését írja elő a beszámítási kifogást előterjesztő fél terhére.

(3) Amennyiben a viszontkeresetet vagy a beszámítási kifogást érvényesítő fél a viszontkeresetre, illetve a beszámítási kifogásra előírt díjat az eljáró tanács által megszabott határidőn belül nem rója le, úgy a Választottbírói eljárás Elnöke a viszontkeresetet, illetve a beszámítási kifogást úgy tekinti, mintha azt elő sem terjesztették volna.

5. §

A választottbírói díj megosztása

(1) A választottbírói díj – a (2) bekezdésben foglalt kivételtől eltekintve – a pervesztes felet, pervesztessége arányában terheli.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól az eljáró tanács (egyesbíró) indokolt esetben eltérhet.

(3) A választottbírói díj megosztására nézve a felek az (1) és (2) bekezdésében foglalt szabálytól eltérően is megállapodhatnak egymás között.

6. §

A választottbírói költségek viselése

(1) A választottbírói költségeket a felek az 5. § rendelkezéseinek megfelelően viselik.

(2) Az eljáró tanács felszólíthatja a felperest előleg fizetésére az eljárás folytatásához szükséges intézkedései költségeinek fedezésére. Az eljáró tanács felszólíthatja előleg fizetésére azt a felet is, akinek valamely eljárási intézkedés teljesítésére vonatkozó indítványát az eljáró tanács indokoltnak látja.

(3) A költségek és költségelőlegek lerovására a 2. § (4) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

7. §

A felek költségei

(1) A Választottbírói díj kötelezheti a felet olyan többletköltségek megtérítésére, amelyek a fél célszerűtlen, indokolatlan vagy rosszhiszemű eljárási cselekményei folytán keletkeztek. Ilyennek minősülnek különösen azok az eljárási cselekmények, amelyek többletköltségeket okoznak a szükségtelennek bizonyult perbeli intézkedések foganatosítása révén (így például az eljárásnak az ügy körülményeivel nem indokolt elhúzása folytán).

8. §

A választottbírói honorárium előlegezése

Az eljáró tanács (egyesbíró) igénye esetén a Választottbírói díj elnöke elrendelheti, hogy a meghozott részítélet alapján az eljáró tanács (egyesbíró) arányos választottbírói honorárium -előlegben részesüljön.

1. sz. Melléklet

**A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett működő
Állandó Választottbírói díj
ELJÁRÁSI DÍJTÁBLÁZATA**

Választottbírói honorárium választottbírónként:

0- 5.000.000 Ft: 2,4%, de minimum 80.000 Ft

5.000.001- 10.000.000 Ft: 120.000 Ft + 5.000.000 feletti rész 2%-a

10.000.001- 25.000.000 Ft: 220.000 Ft + 10.000.000 feletti rész 1,6%-a

25.000.001- 50.000.000 Ft: 460.000 Ft + 25.000.000 feletti rész 1,2%-a

50.000.001- 125.000.000 Ft: 760.000 Ft+ 50.000.000 feletti rész 0,8%-a

125.000.001- 250.000.000 Ft: 1.360.000 Ft + 125.000.000 feletti rész 0,4%-a

250.000.001- 1.250.000.000 Ft: 1.860.000 Ft + 250.000.000 feletti rész 0,2%-a

1.250.000.001- 5.000.000.000 Ft: 3.860.000 Ft +1.250.000.000 feletti rész 0,12%-a

5.000.000.001- felett 8.360.000 Ft +5.000.000.000 feletti rész 0,007%-a

KÖZTERHEK:

Az illetéktörvény szerint megállapított összeg, valamint a választottbírói honoráriumot terhelő jogszabály szerint fizetendő egyéb közteher.

2. sz. Melléklet

A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mellett működő Állandó Választottbíróság GYORSÍTOTT EGYESBÍRÓI ELJÁRÁSI DÍJTÁBLÁZATA

Gyorsított egyesbírói eljárás esetén az 1. sz. melléklet szerinti választottbírói honorárium 50 %-al megemelt összege.